

ELŐSZÓ

A szótár célja és jellege

Az *Angol–magyar műszaki kisszótár* célja, hogy tájékoztassa az érdeklődőket az angol műszaki nyelv alap szakszavainak, szakkifejezéseinek magyar megfelelőiről.

A szótár megadja a „klasszikus” műszaki területeken – mint pl. áramlás-tan, autóipar, bányászat, építőipar, forgácsolás, gépipar, földmunkálatok, gépészet, hegesztés, kohászat, nyomdaipar, öntészet és szilárdságtan – használatos angol szakszavak, szakkifejezések, terminusok magyar megfelelőit.

A szótár 5500 angol műszaki szakszó, szakkifejezés magyar megfelelőjét adja meg az angol terminusok ábécérendjében.

Az *Angol–magyar műszaki kisszótár* ugyancsak a TINTA Könyvkiadónál megjelent *Magyar–angol műszaki kisszótárral* párt alkot, annak mintegy megfordítása, nyelvi anyaguk közel azonos.

A szócikkek felépítése

A szócikkek élén a vastagon szedett angol címszó áll. Ez lehet egyetlen szó, vagy több szóba írt kifejezés. Ezt követi az angol címszó magyar megfelelője, azaz ekvivalense normál betűtípussal szedve. Amennyiben az angol címszónak több magyar ekvivalens is megfeleltethető, úgy a magyar szakszavakat vessző választja el egymástól. Amennyiben szükséges, a magyar megfelelő után szakterületi minősítés áll. Példa a szótár szócikkeire:

adjustable wrench franciakulcs

continuous mixer csigás keverő [önt]

fuller benyomószerszám, hornyoló

impeller homokröpítő fej [önt], lapátkerék [áramt; önt]

pliers csípőfogó, fogó, kombinált fogó

polish csiszol, fényesít, políroz

A címszók szófajának jelzése

Számos esetben az angol címszó szófaját tekintve ige és főnév is lehet, ill. melléknévként is használatos. Az *Angol–magyar műszaki kisszótár* ebben az esetben homonimaindexszel különíti el a különböző szófajú címszókat, és a címszó szófaját is feltünteti. Pl.:

cut¹ fn átvágás [*hidraul*], rés [*bány*]

cut² ige darabol, forgácsol

flat¹ fn lapolás [*gépél*]

flat² ige lapít

flat³ mn lapos

pass¹ fn átjáró

pass² ige szűrés [*koh*]

A szakterületi minősítések

Az *Angol–magyar műszaki kisszótárban* a magyar ekvivalensek mellett gyakran szakterületi minősítés áll. Ez eligazítja a szótár használóját, hogy az adott magyar szó mely szakterületen használatos. Amennyiben egy műszaki terminus több szakterületi minősítéssel van ellátva, azok vesszővel követik egymást. A műszaki szakterületi minősítések szögletes zárójelben, kisebb betűvel, dőlten szedve állnak. Összesen 3200 magyar szakszó mellett áll szakmai minősítés. A szótár az alábbi 35 műszaki területről vett szavakat látja el minősítéssel. A táblázatban feltüntettük, hogy az egyes szakterületekről hány címszó található a szótárban.

1. <i>áramt</i>	<i>áramlástan</i>	316
2. <i>autó</i>	<i>autó, autóiipar</i>	593
3. <i>bány</i>	<i>bányászat</i>	96
4. <i>egyeng</i>	<i>egyengetés</i>	26
5. <i>eltech</i>	<i>elektrotechnika</i>	31
6. <i>épany</i>	<i>építőanyag</i>	42
7. <i>építőip</i>	<i>építőipar</i>	9
8. <i>épmech</i>	<i>épületmechanika</i>	13
9. <i>eszterg</i>	<i>esztergálás</i>	86

10. <i>faip</i>	<i>faipar</i>	6
11. <i>félvez</i>	<i>félvezetőipar</i>	13
12. <i>filmgy</i>	<i>filmgyártás</i>	10
13. <i>forg</i>	<i>forgácsolás</i>	70
14. <i>földm</i>	<i>földmunka</i>	56
15. <i>furatmegm</i>	<i>furatmegmunkálás</i>	55
16. <i>gépel</i>	<i>gépelem</i>	389
17. <i>hajt</i>	<i>hajtás</i>	166
18. <i>hegeszt</i>	<i>hegesztés</i>	123
19. <i>hidraul</i>	<i>hidraulika</i>	14
20. <i>hőkez</i>	<i>hőkezelés</i>	35
21. <i>koh</i>	<i>kohászat</i>	124
22. <i>kovács</i>	<i>kovácsolás</i>	153
23. <i>köször</i>	<i>köszörülés</i>	21
24. <i>közlek</i>	<i>közlekedés</i>	39
25. <i>marás</i>	<i>marás</i>	48
26. <i>mech</i>	<i>mechanika</i>	40
27. <i>mértech</i>	<i>méréstechnika</i>	28
28. <i>motor</i>	<i>motor, hajtás</i>	16
29. <i>műany</i>	<i>műanyagipar</i>	19
30. <i>műrajz</i>	<i>műszaki rajz</i>	2
31. <i>nyomda</i>	<i>nyomdatechnika</i>	39
32. <i>önt</i>	<i>öntészet, öntöttvas</i>	399
33. <i>papírip</i>	<i>papíripar</i>	13
34. <i>sziltan</i>	<i>szilárdságtan</i>	108
35. <i>vízgép</i>	<i>vízgépészet</i>	12

A szótár szöbokrai

Az *Angol–magyar műszaki kisszótár* azon kívül, hogy 5500 angol műszaki terminusnak megadja angol ekvivalensét, tartalmaz 133 „szöbokrot” is. Ezeknek a szöbokroknak az élén egy-egy gyakran használt angol műszaki terminus áll, a szöbokrokban pedig olyan több szöból álló műszaki kifejezések találhatók magyar megfelelőikkel, melyeknek utótagja megegyezik a szöbokor élén álló címszóval. Két példa a szótárból szöbokorra:

- bushing** csapágypersely, szilentblokk [autó]
- **ball-bearing bushing** golyóspersely [gépél]
  - **bearing bushing** osztatlan csapágypersely
  - **drill bushing** fúrópersely [furatmegm]
  - **head-type jig bushing** peremes fúrópersely
  - **jig bushing** fúrópersely [furatmegm]
  - **press fit jig bushing** szilárd fúrópersely [furatmegm]
  - **renewable jig bushing** cserélhető fúrópersely [furatmegm]

fluid folyadék, közeg [áramt]

- **brake fluid** fékfolyadék [autó]
- **brake fluid reservoir** fékfolyadéktartály [autó]
- **drilling fluid** öblítőfolyadék
- **flushing fluid** öblítőfolyadék
- **heterogeneous fluid** heterogén közeg [áramt]
- **homogeneous fluid** homogén közeg [áramt]
- **magnetic fluid clutch** mágnesporos tengelykapcsoló [gépél]
- **Newtonian fluid** Newtoni folyadék [áramt]

A szóbokrok címszavai a következő szavak:

alloy, anemometer, angle, arm, automatic, ball, bar, base, beam, bearing, belt, bevel, bevel gear, blade, bolt, boring, box, breaker, bronze, bushing, cable, cam, cap, capacity, carbide, cast, casting, centre, chamber, chuck, circle, circuit, clearance, clutch, coil, cone, connection, conveyer, cooling, core, coupling, cover, current, curve, cutter, cutting, cutting edge, cycle, device, diameter, die, distance, distribution, door, double, drive, edge, element, end, feed, field, flank, fluid, flux, forging, furnace, gas, gauge, gearing, generator, hammer, hardening, hardness, hole, hydraulic, iron, joint, journal, key, lathe, layer, lever, light, limit, link, load, loading, lubrication, metal, milling, milling cutter, moulding, moulding machine, nozzle, oil, oscillation, pattern, pin, pinion, plate, plug, point, power, pressure, profile, ratio, reducer, resin, ring, rod, roller, roller bearing, rolling, sand, saw, screw, seat, series, shaft, shear, size, sleeve, state, support, table, tank, thread, transmission, washer, weight, weld, winding, wire.

A 133 szóbokorban összességében 1513 magyar–angol műszaki terminuspár található, ezek előtt kis fekete pont (•) áll. A szótár szóbokrai hasznos információt szolgáltatnak egy-egy szó használati köréről, elősegítik, hogy a szótár használója eredményesen tanulmányozza és sajátítsa el az angol műszaki nyelv szavait, kifejezéseit.

A szóbokrokban megadott terminusok a szótárban a maguk ábécérend szerinti helyén is megtalálhatók.

A szótár célközönsége

Az *Angol–magyar műszaki kisszótárt* haszonnal forgathatják a műszaki területen dolgozó szakemberek, a műszaki tudományokat folytató egyetemisták.

A szótár hatékony segédeszköz az angol műszaki szakszövegek megértéséhez és lefordításához. Praktikus gyűjtemény az általános angol köznyelvet már jól ismerők számára, amennyiben angol nyelvű műszaki szöveggel találkoznak, illetve érdeklődnek a műszaki szaknyelv szavai, kifejezései iránt.

A szótár ugyancsak hasznos a külföldön munkát vállalók részére is.